

فشل‌ترین و ناکارآمدترین ارگان جمهوری اسلامی

پدرم بهم زنگ زد و گفت که مستاجر چند ماه هست اجاره نمیدهد. بهش زنگ بزن. پدرم یک واحد کوچک تجاری ۲۵ متری دارد که اجاره آن یک کمک خرج ماهیانه برایش محسوب می‌شود. با مستاجر صحبت کردم و دیدم بهانه‌های بیخودی می‌آورد تا اجاره ندهد. گفتم اگر پرداخت نکنی ازت شکایت میکنم. انگار دقیقا منتظر این حرف من بود. با پررویی تمام گفت خب برو شکایت کن. **یک سال باید دوندگی کنی و کلی پول دادرسی به قوه قضاییه بدهی و در این مدت، ملک را هم تخلیه نمی‌کنم.** با یک اقتدار مطمئنی! گفتم مملکت قانون دارد. حالا می‌بینی. پدرم بدلیل مسن بودن نمیتوانست پیگیری کند. رفتم دفتر خدمات قضایی و شکوائیه نوشتم برای پرداخت اجور معوقه و فسخ قرارداد و تخلیه ملک. در کمال ناباوری دیدم حدود ۱ میلیون تومان هزینه تنظیم دادخواست و دادرسی باید پرداخت کنم!! گفتم کل طلب ما مگر چقدر هست که باید یک میلیون تومان هزینه دادرسی بدهم؟ گفتند این هزینه را بعدا از مستاجر میتوانی بگیري. دادخواست رفت دادگاه. بعد دو سه هفته پیام دادند که پرونده ارجاع شده به شورای حل اختلاف، فلان شعبه. آنها هم برای دو هفته بعدش جلسه گذاشتند. به مستاجر اطلاع دادم که بیاید. گفت من نمی‌آیم و آنها مجبور می‌شوند سه مرتبه جلسه را تکرار کنند. همینطور هم شد. حدود ۲ ماه زمان در شورای حل اختلاف تلف شد و طرف نیامد. گفتم خب حالا کار معلوم است. بفرستید دادگاه تا قاضی رای بدهد. گفتند نمی‌شود چون طبق قانون باید پرونده سه ماه در شورای حل اختلاف بماند!!!! و بعد ارجاع شود به دادگاه. دیدم این شورای حل اختلاف که قرار بود به کوتاهتر شدن دادرسی منجر شود خودش بدبختانه تبدیل شده به معضل اصلی. بعد سه ماه ارسال شد دادگاه. دادگاه هم بعد از دو هفته پیام داد که برای سه هفته دیگر جلسه گذاشته!!! چون یک جلسه دیگر هم باید در دادگاه (و نه شورای حل اختلاف) تشکیل شود. البته بعدش باز یک پیام عجیبی در مورد صلاحیت مرجع رسیدگی دادند که متحیر مانده بودم از این وضعیت نابسامان و عجیب. خلاصه اینکه تا الان حدود ۵ ماه گذشته و عملا هیچ نتیجه‌ای حاصل نشده و دیدم که دقیقا آنچه مستاجر از ابتدا گفته بود دارد محقق می‌شود. جالب است که چند هفته پیش شنیدم که این فرد هرچا ملکی را اجاره می‌کند دقیقا همین بامبول را در می‌آورد و نیمی از اجاره‌ها را نمی‌دهد و می‌رود و شرط تحویل دادن کلید ملک را بخشش اجور معوقه می‌داند. واقعا باعث تاسف است که عملکرد ضعیف و لاک پشتی سیستم قضایی عملا و علنا باعث باج‌خواهی کلاهبرداران شده است و این وسط هیچ کسی هم جوابگو نیست. از قاضی پرسیدم که آیا میتوانیم ملک را تخلیه کنیم تا دادرسی کامل شود. با قاطعیت کم نظیری گفت خیر. اگر به وسایلش دست بزنی فردا می‌گوید که شمش طلا آنجا بوده و تازه بدهکار هم می‌شوی. باید صبر کنی تا دادگاه حکم بدهد. بعد برایش پیام می‌دهیم که یک هفته فرصت داری تخلیه کنی. بعد اگر نکرد باید یک هزینه مجزا بدهی تا مامور همراه شما بیاید و وسایل داخل ملک را تحویل یک امانتدار مطمئن! بدهید تا نگهداری کند تا روزیکه مستاجر بیاید و تحویل بگیرد. گفتم ما جایی برای نگهداری وسایل نداریم. گفت خب باید بروید یک جایی را اجاره کنید!!!! اصلا باورم نمی‌شد. داشتم از تعجب شاخ در می‌آوردم. برای آزاد کردن ملک خود مجبور بودیم یک ملک دیگر اجاره کنیم تا اگر روزی روزگاری جناب مستاجر تشریف آورد وسایلش را تحویلش دهیم. بیشتر شبیه یک جک هست تا یک فرآیند دادرسی قضایی. وقتی یک رسیدگی به یک قضیه صرفا مالی به این سادگی چندین ماه طول می‌کشد وای به حال پرونده‌های پیچیده که مطمئنا چندین سال طول می‌کشد. در این چند ماه آمد و شد در این محیط‌ها خیلی نکات جدید و البته تاسف آور و رقت انگیزی را دیدم که عمیقا تاسف خوردم به حال مردم و حکومتی که اسلامی است ولی در سیستم قضایی آن احقاق حق خیلی به ندرت و به سختی اتفاق می‌افتد و پولهای هنگفتی از مردم بچاره به بهانه هزینه دادرسی اخذ میشود و آخرش هم هیچ در هیچ در حالیکه این نص صریح قانون است که دادرسی قضایی در ایران رایگان است چون از محل بیت المال و مالیات مردم بودجه می‌گیرند ولی بازهم جیب مردم را خالی می‌کنند. یادم هست آن روزهایی که صحبت از پولی شدن خدمات قضایی بود، بیشترین دفاعی که از این طرح میشد، تسریع در خدمات قضایی و بهبود

کیفیت و کمیت مراحل بود. با این پولهای میلیاردی که هر ماه به عنوان هزینه دادرسی می‌گیرند می‌توانند صدها قاضی و دادیار و ... استخدام کنند تا از این وضعیت اسفبار خارج شوند ولی نمی‌کنند. آدم یاد قضیه معضل پزشکی در کشور می‌افتد که چون خودشان حرف اول و آخر را می‌زنند هیچوقت هم شلوغی بیمارستانها و کمبود پزشک و شکایت بیماران، راه به جایی نمی‌برد. البته تفاوت سیستم قضایی با پزشکی اینست که مستقیماً باعث رواج کلاهبرداری و جرم و جنایت می‌شود. الان قضیه اینها بطور غیرمستقیم شبیه قضیه "رفیق دزد و شریک قافله" هستند چون یک کلاهبردار فقط کافیسٹ یکبار گذرش به دادگاه بیفتد. وقتی ببیند سیستم قضایی اینطور فشل و بی در و پیکر است خب مسلماً همین را مایه باج‌خواهی و زورگویی قرار می‌دهد. خیلی از افراد عادی وقتی با این فرآیند طولانی و خسته کننده مواجه می‌شوند اصلاً کار را رها کرده و از حق و حقوق خود می‌گذرند. ظاهراً سیستم قضایی هم دقیقاً همین را می‌خواهد تا آخرش آمار دهد که فلان درصد از پرونده‌ها به صلح و سازش ختم شد!!! اینها نمی‌دانند و نمی‌فهمند که با این کارهایشان علناً جامعه را به بن بست می‌کشاند. به قاضی گفتیم آیا شما می‌دانید که در این مدت طولانی دادرسی چقدر پدر پیر من را حرص و جوش دادید؟ چقدر از وقت و زمان ما را هدر دادید؟ جواب داد: می‌بینید که چقدر پرونده سر ما ریخته!! واقعا یکی نیست به این قضات و سیستم قضایی بفهماند که علت انباشته شدن پرونده‌ها، طولانی بودن دادرسی و توقف طولانی مدت است نه چیز دیگر. **در برخی کشورهای اروپایی مانند سوئیس یک پرونده قضایی ظرف دو هفته رسیدگی می‌شود** و اینست که خودبخود جرم و جنایت هم کمتر می‌شود و پرونده‌های انباشته هم نمی‌ماند. اگر در همان سوئیس هم یک پرونده ساده را ماهها و سالها طول بدهند معلومست که آنها هم با تلی از پرونده مواجه می‌شوند. می‌گویند سرعت در دادرسی باعث تزییع حق افراد می‌شود!! یعنی این کشورهای اروپایی که چند روزه و چند هفته‌ای پرونده‌ها را رسیدگی می‌کنند حق و ناحق می‌کنند؟؟؟؟!!!! . واقعا عجب از این جماعت خودمحور انتقاد ناپذیر فشل و پرمدها. بعید میدانم کشورهای عقب افتاده آفریقایی هم چنین سیستم قضایی پُکیده و فشلی داشته باشند.

بدبختی اینجاست که هیچ‌گونه انتقادی هم نمیتوان به این سیستم قضایی کرد و هیچ نشریه‌ای هم جرات انتقاد ندارد. چون بلافاصله سیستم قضاوت کننده خودش علیه شما رای بر مجرمیت می‌دهد و نتیجه این شده که در جمهوری اسلامی به هر نهادی حتی نهادهای زیر نظر رهبری مانند سپاه و بنیاد شهید و بنیاد مستضعفان و ... هم انتقاد فراوان می‌کنند ولی سیستم قضایی هرگز!! حتی نمایندگان مجلس هم جرات یک انتقاد ساده را ندارند چون ... معلوم نیست در این مملکت چه کسی یا کسانی باید این وضعیت را درست کنند.

بدبختی مضاعف اینجاست که اگر انتقادی هم در گفتگوهای دوستانه با افراد بشود دوستان مذهبی و حزب الهی ما اول از همه رگ گردنشان بیرون می‌زنند و بدون دلیل از قوه قضاییه دفاع می‌کنند. دقیقاً خود یکی از همین دوستان دو آتشه که دفاع میکرد زمانی برایم تعریف کرده بود که در یک چالش قضایی با پیمانکاری که ساختمان چند واحدی مسکونی آنها را ساخته (بدلیل نگرفتن پایان کار و برخی تخلفات) ۵ سال!!!! است که درگیر دادگاه هستند و هنوز هم رای صادر نشده و نمی‌توانند خانه خودشان را حتی بفروشند. بهش گفتم خب شما که صابون این سیستم به تنتان خورده چرا اینقدر بیخودی دفاع می‌کنید که گفت: خب فرایند دادرسی طولانیست دُبگه!! . واقعا که راست گفتند «خلایق هر چه لایق».

شبکه های تلوزیونی خارجی هم وقتی به موارد قضایی در ایران اشاره می‌کنند صرفاً دنبال اغراض سیاسی خود هستند که مثلاً چرا فلان نویسنده یا فلان جاسوس یا ... محاکمه شد و اصلاً هیچ اشاره‌ای نمی‌کنند که دادرسی قضایی چند روزه اروپایی با دادرسی چند ماهه و چند ساله ایران مقایسه شود تا شاید تغییراتی ایجاد شود.

وقتی آیت الله لاریجانی از ریاست قوه قضاییه کنار رفت یک فرصت دو سه هفته‌ای ایجاد شد تا همه نشریات چپی و راستی و حتی تلوزیون شروع به انتقاد از سیستم قضایی کند که البته زود هم جمع شد. آقای حیدری، مجری محبوب و معروف اخبار و برنامه‌های تلوزیون در خود تلوزیون تعریف کرد که ما در فلان برنامه یک انتقاد مختصر و ملایم به قوه قضاییه کردیم و فردا صبح یک احضاریه برای من آمد و چندین ماه ما را درگیر کردند تا آخرش با خواهش و التماس رضایت قوه قضاییه!! را گرفتیم. جدا چقدر بدبخت هستیم ما در برخی حوزه‌ها. اگر اینهمه

انتقاد به قوه قضاییه وارد بوده پس چرا اینهمه نشریه چپی و راستی در اینهمه سال ساکت بودند؟ چرا تلوزیون که اینهمه از مشکلات کف جامعه پخش می کند (از کیفیت نان در نانوائی های فلان شهرستان تا کیفیت آسفالت فلان جاده و فلان تخلف یک معلم در فلان مدرسه و ...) حتی یک برنامه از طولانی بودن فرآیند دادرسی و مشکلات قوه قضاییه پخش نمی کند؟! شاید واقعا برخی مسئولین قوه قضاییه اگر بدانند که چنین مشکلاتی وجود دارد یا در فلان کشورها دادرسی چند روزه انجام می شود یک فکری به حال این سیستم بکنند. برخی مواقع وجود مشکلات از بی اطلاعی از وجود مشکل و ندانستن راه حل آنست. معلوم نیست این قوه که همیشه و همواره درب همه انتقادات را به روی خود بسته از کجا و چگونه و چه زمانی و توسط چه افرادی باید اصلاح شود؟! . اینجاست که بلا درنگ باید جام زرین " فشرترین و ناکارآمدترین ارگان جمهوری اسلامی " را دو دستی تقدیم قوه قضاییه نمود.

حضرت علی (ع) میفرماید:

Not secure | irindexing.ir/editor/fileman/Uploads/cohe3/cohe326.pdf

احادیث حضرت علی علیه السلام

سهولت قضاوت و سرعت عمل و حذف تشریفات یکی از مهمترین شاخصه های عدالت قضایی نزد امام علی علیه السلام است. از دیدگاه امیرمؤمنان علی علیه السلام کندی و سهل انگاری در کارها موجب تضییع حقوق دیگران

۴

شده و درنگ و سستی کردن پس از ایجاد فرصت نشانه حماقت و نادانی فرد است، کسی که خود سرعت عمل نداشته باشد دیگران او را کفایت نخواهند نمود. (موسوی بجنوردی (۲۹)، ص ۷) ایشان همواره قضات را فرمان می داد که در ستاندن حقوق مردم از کسانی که امروز و فردا می کنند و حقوق دیگران را به تأخیر می اندازند، شتاب کنند. (هاشمی شاهرودی (۳۱)، ص ۱۷)

سلمه بن کهیل در کلامی می گوید: علی علیه السلام به شریح گفت: بر قدرتمندان توانگری که در ادای اموال و حقوق مردم امروز و فردا می کنند و اموال مردم را نزد حکام می فرستند، نظارت کن و حقوق مردم را از آنان بگیر و اگر ملک و خانه ای دارند بفروش و حقوق مردم را ادا کن. از پیامبر شنیدم که می فرمود: امروز و فردا کردن مسلمان توانگر نسبت به پرداخت حقوق مردم، ظلم به مسلمانان است. (حر عاملی (۷)، حدیث اول از ابواب قاضی)

ایشان در جای دیگر می فرماید: «التَّوَدُّةُ مَمْدُوحَةٌ (فِي كُلِّ شَيْءٍ) إِلَّا فِي فُرْصِ الْخَيْرِ» (آمدی (۳)، ص ۱۰۷).: تأنی و درنگ در هر چیزی ستوده است مگر در فرصت های خیر که تعجیل در آن ها بهتر است (که مبادا فرصت از دست برود).